

STANOWISKO
Konwentu Powiatów Województwa Podkarpackiego
Mielec, 08 stycznia 2016 r.

w sprawie powierzenia powiatom od 01.01.2016 r. nowego zadania dotyczącego świadczenia nieodpłatnych porad prawnych dla mieszkańców

Od początku bieżącego roku samorzady powiatowe podjęły nałożony, nowy obowiązek ustawowy, jakim jest świadczenie nieodpłatnej dla mieszkańców pomocy prawnej. Wiązało się to z wykonaniem szeregu czynności przygotowawczych w 2015 r. bez jakichkolwiek środków finansowych przekazanych na ten cel. Należało przygotować i zawrzeć odpowiednie porozumienia ze wskazanymi podmiotami, przeprowadzić postępowania konkursowe, przygotować odpowiednio wyposażone pomieszczenia, które będą m.in. spełniać wymóg dostępu osób niepełnosprawnych.

Obowiązki podmiotów współpracujących wskazanych w ustawie sprowadzały się tylko do wyłonienia odpowiednich osób z samorządów radcowskich i adwokackich, udziału w postępowaniu konkursowym (organizacje pozarządowe) oraz podpisania stosownych porozumień. Przy tym powiaty, jak się okazało nie miały żadnego wpływu na wskazanie konkretnych osób, które świadczyć będą w ich imieniu rzeczoną pomoc prawną na ich terenie.

Jednocześnie ustawodawca zagwarantował jedynie 3% przekazywanej kwoty samorządom powiatowym na organizację tego nowego zadania, za co mają być zorganizowane i utrzymane poszczególne punkty, obsługa świadczących pomoc prawników, wykonanie sprawozdawczości, odpowiednie usprzętowanie i oznakowanie punktów nieodpłatnej dla mieszkańców pomocy prawnej. 97% kwoty dotacji ma zostać zaś przekazane wskazanym przez w/w. podmioty osobom świadczącym te usługi.

Warto podkreślić, że rozwiązania ustawowe nakładają szerokie obowiązki, co do sprawozdawczości, szczególnie na organizatorów tych usług, tj. samorzady powiatowe, które ponadto powinny kontrolować co jakiś czas prawidłowości wykonywanych usług. Przyjęte

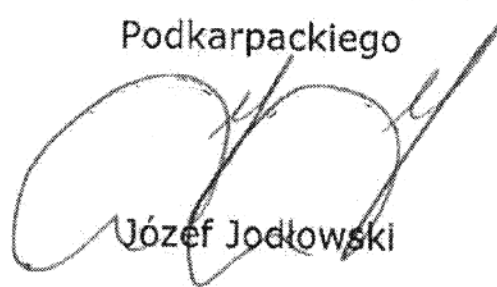
rozwiązania ustawowe umożliwiają skorzystanie z nieodpłatnych usług prawnych tylko wybranym grupom społecznym, co powoduje, że większość osób chcących skorzystać z tej formy pomocy państwa otrzymuje odmowę od osób świadczących te usługi w zorganizowanych przez powiaty punktach. Taki wniosek wynika z pierwszych tygodni wdrożenia w powiatach omawianych rozwiązań.

W związku z tym stanem rzeczy za konieczną uważamy pilną nowelizację ustawy, której celem powinno być:

- zwiększenie do 20% kwot dla samorządów powiatowych na organizację, obsługę, kontrolę i sprawozdawczość prowadzonej nieodpłatnej dla mieszkańców pomocy prawnej, co umożliwi powierzenie dodatkowych zadań w tym zakresie odpowiednim pracownikom,
- nałożenie na podmioty współpracujące z samorządami powiatowymi obowiązku uzgadniania wskazywanych osób do świadczenia nieodpłatnej pomocy prawnej na ich terenie,
- rozszerzenia katalogu osób uprawnionych do korzystania z nieodpłatnej pomocy prawnej w taki sposób, aby to nowe zadanie mogło służyć nie tylko osobom je wykonującym, ale przede wszystkim mieszkańcom potrzebującym pomocy prawnej.

Uwzględnienie powyższych uwag sprawi, że świadczone w powiatach usługi prawne nie będą jednymi z najdroższych.

Przewodniczący Konwentu
Powiatów Województwa
Podkarpackiego

Józef Jodłowski